

MVCRX08IQJZJ
prvotní identifikátor

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV- 63994-2/ODK-2025

Praha 9. května 2025

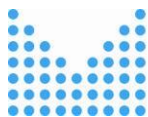
Odpověď na dotaz

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly, obdržel dne 14. dubna 2025 Váš dotaz týkající se povinnosti prokázat zvláštní odbornou způsobilost u nově nastupujícího úředníka obce Petrovice dle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o úřednících“). K tomu níže sdělujeme následující.

Ustanovení § 21 odst. 1 zákona o úřednících stanoví, že územní samosprávný celek má povinnost zajišťovat výkon těch správních činností, které stanoví prováděcí právní předpis, pouze prostřednictvím úředníků, kteří prokázali zvláštní odbornou způsobilost. Prokázání zvláštní odborné způsobilosti tedy není podmínkou výkonu všech správních činností, ale jen těch, které vyjmenovává prováděcí právní předpis. Tímto prováděcím právním předpisem je vyhláška č. 413/2024 Sb., zvláštní odborné způsobilosti, zkoušce vstupního vzdělávání a náležitostech osvědčení o vzdělávání úředníků územních samosprávných celků (dále jen „vyhláška č. 413/2024 Sb.“).

Zákon o úřednících v § 21 stanoví několik výjimek z povinnosti územního samosprávného celku zajišťovat správní činnosti, pro jejichž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem, prostřednictvím úředníků, kteří prokázali zvláštní odbornou způsobilost (resp. výjimek z povinnosti úředníků, kteří tyto správní činnosti vykonávají, prokázat zvláštní odbornou způsobilost).

Dle § 21 odst. 1 písm. a) zákona o úřednících se jedná o výjimku časově omezenou, podle které **může správní činnosti, pro které je třeba prokázat zvláštní odbornou**

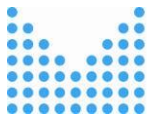
způsobilost, vykonávat i úředník, který nemá zvláštní odbornou způsobilost, avšak nejdéle po dobu 18 měsíců od vzniku pracovního poměru úředníka k územnímu samosprávnému celku nebo po dobu 18 měsíců ode dne, kdy tento úředník začal vykonávat činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem.

Pokud jde o činnost úředníka obce na úseku matrik a státního občanství, dle ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o matrikách“), platí, že **matrikářem může být občan, který je zaměstnancem obce, v hlavním městě Praze zaměstnancem městské části, která má působnost matričního úřadu [působnost matričního úřadu viz § 2 odst. 1 písm. a) zákona o matrikách], prokázal odborné znalosti zkouškou u krajského úřadu, popřípadě zkouškou zvláštní odborné způsobilosti na úseku matrik a státního občanství podle zvláštního zákona [§ 21 odst. 1 písm. a) zákona o úřednících].**

Z výše uvedeného ustanovení zákona o matrikách vyplývá, že obecným předpokladem pro výkon funkce úředníka (pouze) matričního úřadu je zkouška odborné způsobilosti podle § 9 zákona o matrikách, **přičemž zkoušku zvláštní odborné způsobilosti pro výkon správní činnosti „při správě matrik a státního občanství“ podle zákona o úřednících je úředník povinen složit pouze v případě, že vykonává činnosti spadající do kompetence bývalých okresních úřadů, které podle zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, přešly zčásti na obce s rozšířenou působností a zčásti na kraje, viz ustanovení § 4 a § 4a zákona o matrikách (např. kontrola vedení matričních knih a sbírek listin, ověřování matriční dokladů, vedení a aktualizace sbírky listin).**

Pokud shrneme výše uvedené, **ustanovení § 9 zákona o matrikách je speciálním (přednostním) ustanovením, z jehož odst. 1 vyplývá, že matrikář primárně prokazuje odbornou způsobilost zkouškou u krajského úřadu, přičemž však v případě, že úředník již disponuje zvláštní odbornou způsobilostí podle zákona o úřednících na úseku matrik a státního občanství, není potřeba, aby ještě vykonal zkoušku podle zákona o matrikách.**

V případě prokázání odborné způsobilosti matrikáře dle § 9 zákona o matrikách tak nelze vycházet z obecného ustanovení § 21 odst. 1 písm. a) zákona o úřednících, z něhož vyplývá, že i ten úředník, který má vykonávat činnosti, k nimž je třeba zvláštní odborné způsobilosti, může tuto činnost bez zvláštní odborné způsobilosti vykonávat po dobu 18 měsíců od vzniku pracovního poměru úředníka

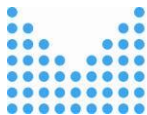
k územnímu samosprávnému celku nebo po dobu 18 měsíců ode dne, kdy tento úředník začal vykonávat činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem.

V případě, že daný úředník vykonává kromě matriční agendy, na kterou postačuje odborná zkouška dle § 9 odst. 1 zákona o matrikách, i některou z dalších správních činností uvedených ve vyhlášce č. 413/2024 Sb., je možné aplikovat ustanovení § 21 odst. 4 zákona o úřednících, které zní: *„Jestliže úředník vykonává 2 nebo více správních činností stanovených prováděcím právním předpisem v obci se základním rozsahem výkonu přenesené působnosti, může namísto zvláštní odborné způsobilosti pro každou z těchto správních činností prokázat zvláštní odbornou způsobilost pro úředníky obcí se základním rozsahem výkonu přenesené působnosti. Zvláštní odborná způsobilost pro úředníky obcí se základním rozsahem výkonu přenesené působnosti zahrnuje souhrn znalostí a dovedností nezbytných pro výkon správních činností stanovených prováděcím právním předpisem vykonávaných úředníky obcí se základním rozsahem výkonu přenesené působnosti.“*

Za výše uvedené situace by daný úředník pro výkon své pracovní náplně **absolvoval „matriční zkoušku“ dle § 9 odst. 1 zákona o matrikách a zároveň zvláštní odbornou způsobilost pro úředníky se základním rozsahem výkonu přenesené působnosti, tzv. průřezovou zvláštní odbornou způsobilost.** Pro výkon matriční agendy nepostačuje prokázání průřezové zvláštní odborné způsobilosti bez „matriční zkoušky“, neboť dle § 9 odst. 1 zákona o matrikách mj. platí, že, matrikářem může být občan, který **prokázal odborné znalosti zkouškou u krajského úřadu, popřípadě zkouškou zvláštní odborné způsobilosti na úseku matrik a státního občanství podle zákona o úřednících.**

V případě, že daný úředník **vykonává činnosti spadající do kompetence bývalých okresních úřadů, které podle zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, přešly zčásti na obce s rozšířenou působností a zčásti na kraje, viz ustanovení § 4 a § 4a zákona o matrikách (např. kontrola vedení matričních knih a sbírek listin, ověřování matriční dokladů, vedení a aktualizace sbírky listin), je zapotřebí, aby prokázal zvláštní odbornou způsobilost „při správě matrik a státního občanství“ dle zákona o úřednících.**

Nad rámec výše uvedeného sdělujeme, že k zajišťování služeb Czech POINT, konkrétně k **provádění vidimace a legalizace**, je dle § 14 odst. 1 zákona č. 21/2006 Sb. o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu

a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 21/2006 Sb.“), **oprávněn úředník, který:**

- a) prokázal **zvláštní odbornou způsobilost pro výkon správních činností při správě matrik a státního občanství**, nebo
- b) prokázal **odbornou způsobilost matrikáře** podle zvláštního právního předpisu (viz výše § 9 odst. 1 zákona o matrikách), nebo
- c) složil **zkoušku podle tohoto zákona**.

Žádnou jinou možnost zákon č. 21/2006 Sb. nestanoví.

Co se týče prokázání odborné způsobilosti úředníka obce k **provádění konverze** na žádost, dle § 30 zákona č. 300/2008 Sb. může tuto konverzi **provádět fyzická osoba, která úspěšně složila zkoušku. Tato povinnost se netýká těch, kteří splňují požadavky pro provádění vidimace a legalizace** (viz výše § 14 odst. 1 zákona č. 21/2006 Sb.).

Z uvedeného vyplývá, že úředník musí disponovat některou **z výše uvedených zkoušek a odborných způsobilostí**, a není možné tuto povinnost zaměňovat a nahrazovat jinou kvalifikací.

Výklad poskytnutý odborem veřejné správy, dozoru a kontroly v rámci metodické pomoci není v tomto případě právně závazný a je vždy pouze doporučujícího charakteru.

Ing. Bc. Miroslav Veselý

ředitel odboru

v z. Mgr. Jan Roneš
vedoucí oddělení vzdělávání a
samosprávných agend územních
samosprávných celků

Vyřizuje: Mgr. Julie Šmídová
tel. č.: 974 816 640
e-mail: odbordk@mv.gov.cz